

PREGLED VREMENSKIH PRILIKA

u toku zime 1957./58. godine, te njihov uticaj na ozime usjeve

Ovogodišnja zima 1957./58. godine na području Hrvatske bila je umjereno topla sa srednjom temperaturom za 1 do 2°C iznad višegodišnjeg prosjeka, zatim sa prosječnim oborinama u sva tri zimska mjeseca, te povremenim kratkotrajnim sniježnim pokrovom.

Količine prosječnih oborina za pojedina područja Hrvatske u toku zimskih mjeseci (XII-II) bile su slijedeće:

Područje	Mjeseci			Suma 1957/58. XII.—II.	Suma višegod. prosjeaka	Raz- lika mm
	1957. XII.	1958. I.	1958. II.			
Slavonija	42	67	57	166	145	+ 21
Sjeverna i srednja Hrvatska	41	72	54	167	155	+ 12
Lika, Gorski kotar, Banija i Kordun	87	136	89	312	300	+ 12
Istra	46	83	75	204	203	+ 1
Hrv. Primorje i Dalmacija	57	72	66	195	317	—122

Iz ukupne sume oborina za period XII-II. mjesec 1957/58. god. vidimo, da je ona neznatno veća od višegodišnjeg prosjeka u unutrašnjosti Hrvatske (10 do 20 mm), a manja je od istog prosjeka na obalnom području Jadrana za oko 120 mm.

U prosincu oborine su bile ispod prosječnih u cijeloj Hrvatskoj, sa većim manjkom u Dalmaciji, dok su u siječnju i veljači bile nešto iznad prosjeka u unutrašnjosti, a ponovo manje od višegod. prosjeka u Dalmaciji.

Na kontinentalnom području oborine su pale uglavnom u obliku snijega, koji se u tri do pet navrata zadržao na tlu u visini od 10-30 cm na području prvog i drugog poljoprivrednog rajona Hrvatske u trajanju od 20 do 35 dana. Međutim, snijeg je naglo kopnio zbog čestih i osjetnih zatopljenja naročito početkom i koncem veljače tako, da su ozimi usjevi često ostali bez sniježnog pokrova.

Česti prodori toplih i hladnih zračnih struja uvjetovali su znatna temperaturna kolebanja u toku sva tri zimska mjeseca. Prosječne vrijednosti srednjih temperatura za pojedina područja Hrvatske su slijedeće:

Područje	Mjeseci			Suma XII—II. 1957/58.	Srednji višegod. prosjeak	Raz- lika u °C
	1957. XII.	1958. I.	1958. II.			
Slavonija	1,2	—1,3	5,1	1,7	0,1	+ 1,6
Sjeverna i srednja Hrvatska	1,7	—1,6	4,9	1,7	0,0	+ 1,7
Lika, Gorski kotar, Kordun	1,3	—2,5	4,0	0,9	—1,2	+ 2,1
Istra	5,8	4,0	7,2	5,6	5,0	+ 0,6
Dalmacija	7,8	7,0	9,1	8,0	6,9	+ 1,1

Mjesec prosinac ove zime imao je prosječne srednje temperature, druga polovina siječnja vrlo niske, dok se veljača opet isticao visokim temperaturama, koje su bile iznad srednjih višegodišnjih za oko 3°C.

Apsolutne minimalne temperature od -13 do -22°C zabilježene su u drugoj polovini siječnja i početkom veljače.

I pored čestih prekidanja sniježnog pokrova, te izmjeničnog opadanja i rasta temperature, ozime žitarice su uglavnom dobro prezimjele. Niske temperature, koje su se javljale u vrijeme kad nije bilo sniježnog pokrova, nisu nanijele štete usjevima, jer su ovi lijepo razvijeni i otporni dočekali zimu, a tome su doprinijele vrlo povoljne vremenske prilike za pravovremenu sjetvu, nicanje i dobro busanje usjeva prošle jeseni.

Stanje ozimih usjeva koncem veljače, te poduzete mjere za njihovo prihranjivanje umjetnim gnojivima, kao i povoljna zimska rezerva vlage u tlu obećavaju, da će oz. žitarice u proljetnom razvojnom potperiodu dobro napredovati, što daje nade za ponovni dobar urod žitarica.